

Svar på covid-19-oppdrag fra HOD nr. 435 - vurdering av gjenåpning av seriespill og treningskamper, samt av tiltaksnivået i toppidretten

Oppsummering

- Beslutningen om hvilke grupper som eventuelt skal prioriteres foran andre er etter Helsedirektoratets mening primært ikke et helsefaglig spørsmål.
- Under forutsetning av at utøvere og støttepersonell er underlagt strenge smittevernprotokoller, kan det åpnes opp for seriefotball i de to øverste divisjonene i fotball for kvinner og menn. Dette krever at det gis unntak fra arrangementsforbudet i covid-19-forskriften kapittel 5A og 5B, jf. § 16c og § 17b.
- Under forutsetning av at smittevernprotokollene for håndball oppdateres, kan det gjennomføres et begrenset antall trenings- og avsluttende seriekamper (12 og 8-11) i topphåndballen. Treningskampene bør gjennomføres mellom lag fra samme geografiske område. For å få dette til, må covid-19-forskriften oppdateres for at det skal være tillatt å spille slike kamper i kommuner omfattet av kapittel 5A og B, jf. § 16c og § 17b.
- Øvrig seriespill innen toppidrett kan starte med treningskamper om tre uker og seriekamper om ytterligere tre uker dersom smittesituasjonen tillater det, herunder Post-Nord ligaen. Det frarådes imidlertid at utøvere i denne gruppen gis unntak fra bestemmelsene om forbud mot arrangementer i kapittel 5A og 5B i covid-19-forskriften, fordi antallet utøvere som gis unntak da vil bli betydelig og effekten av den samlede tiltakspakken i disse kapitlene vil svekkes. Det frarådes også å gi ytterligere unntak fra forbudet mot organiserte idretts- og fritidsaktiviteter i kapittel 5A, jf. § 16g.
- Det anbefales en presisering i covid-19-forskriften § 13a fjerde ledd om at journalister, fotografer og andre representanter fra pressen som er nødvendige for å sikre pressedekning av arrangementet ikke skal telles med i det totale antallet personer som kan være til stede.

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Oppdrag 435 – vurdering av gjenåpning av seriespill og treningskamper, samt av tiltaksnivået i toppidretten.

Helse- og omsorgsdepartementet viser til beslutning om å åpne for treningskamper utendørs i de to øverste divisjonene i fotball for kvinner og menn fra og med 16. april. Treningskampene skal gjennomføres med minst mulig geografisk mobilitet og med ekstra tiltak ved enkeltkamper hvor flere og lengre reiser ikke er til å unngå, samt under forutsetning av at det sikres etterlevelse av smittevernprotokoller.

Helse- og omsorgsdepartementet ber Helsedirektoratet i samråd med Folkehelseinstituttet, basert på erfaringer fra treningskampene i de to øverste divisjonene i fotball for kvinner og menn, herunder vurdering av etterlevelse av smittevernprotokollene, og en oppdatert vurdering av smittesituasjonen om følgende:

- a) En vurdering av om det andre halv i mai (uke 18) kan åpnes for seriespill i de to øverste divisjonene i fotball for kvinner og menn, ev. når det i tilfellet kan skje og eventuelle behov for justeringer i smitteverntiltak.

- b) En vurdering av om det kan åpnes for treningskamper innendørs i serier hvor flertallet av utøverne har idretten som yrke på heltid eller deltid, samt under hvilke vilkår og smitteverntiltak dette kan skje og om mulig tidspunkt for åpning. Særlig bes i første omgang vurdert åpning for gjennomføring av seriespill for topphåndball i henhold til nedskalert opplegg for fullføring av serien, jf. vedlagte brev fra NIF.

Vi ber også om en samlet vurdering av tiltaksnivå og smitteverntiltak i toppidretten, herunder åpning av øvrige seriespill. Det er lagt til grunn at toppidrettsutøvere skal kunne drive tilnærmet normal idrettsaktivitet på trinn 3 i regjeringens plan for gradvis gjenåpning. Vi ber med utgangspunkt i dette om en videre framdrift i gjenåpningen av seriespill.

Vi ber om utkast til eventuelle forskriftsendringer.

Vi viser forøvrig til oppdrag nr. 432 om vurdering av de nasjonale smitteverntiltakene og iverksetting av trinn 2 i regjeringens plan for gradvis gjenåpning der organisert idrettsaktivitet følges opp og ses i sammenheng med øvrig fritidsaktivitet. For øvrig vises til oppdrag 418.

Frist er satt til onsdag 28. april kl. 15:00

Kontaktpersoner er Vigdis Rønning vr@hod.dep.no og Vegard Pettersen vp@hod.dep.no

Vedlegg: Brev fra NIF av 20. april 2021

Bakgrunn

Toppidretten har fått flere lettelsers tidligere sammenlignet med andre grupper i befolkningen. I det siste er toppidretten vurdert i flere oppdrag, det vises spesielt til svar på oppdrag 407 og 418 de siste ukene.

Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet

Bakgrunn

I [ukerapporten for uke 15 \(FHI\)](#) fremgår det at smittespredningen er synkende i det meste av landet, men at det fortsatt er stor ulikhet i hvordan epidemien rammer landets kommuner. Oslo og en rekke andre kommuner på Østlandet har stått for majoriteten av tilfellene over lengre tid, og det er i mange av disse kommunene fremdeles innført svært strenge tiltak.

Gjeldende nasjonale anbefalinger innen toppidrett er at trening kan gjennomføres som normalt, både utendørs og innendørs. Toppidretsarrangementer, med unntak av seriespill, er tillatt så lenge de følger de nasjonale retningslinjene for arrangement. Selv om seriespill er stanset, er det åpnet for utendørs treningskamper i fotballens to øverste divisjoner for kvinner og menn, med kun spillere, støtteapparat og dommere til stede.

Det er nylig gjort endringer i Kapittel 5A i Covid-19-forskriften, slik at toppidretten ikke omfattes av forbud mot organisert treningsaktivitet. I tillegg er det gitt unntak fra arrangementsbestemmelsene i kapittel 5A og 5B for utøvere som tilhører fotballens to øverste divisjoner for kvinner og menn, slik at de kan spille treningskamper.

a) Vurdering av oppstart av seriespill for fotballens to øverste divisjoner for kvinner og menn i uke 18

Det er kun to uker siden det ble åpnet for treningskamper for de to øverste divisjonene i fotball for kvinner og menn, og det er fremdeles tidlig å gjøre en vurdering basert på erfaring fra denne perioden. NFFs rapport angir at det i

perioden 16.-25.april er blitt gjennomført 52 treningskamper, uten vesentlige avvik eller hendelser og uten påviste smittetilfeller.

Å åpne for seriespill vil innebære noe mer mobilitet, fordi lagene vil konkurrere mot lag fra hele landet. Utøverantallet er imidlertid begrenset og utøverne og deres støtteapparat er underlagt strenge smittevernprotokoller, noe som samlet sett reduserer smitterisikoen.

På bakgrunn av den nasjonale smittesituasjonen med redusert smittespredning de siste ukene og NFF's rapport som angir at perioden med treningskamper har blitt gjennomført uten smittetilfeller/vesentlige avvik, er vår vurdering at det vil være mulig å åpne for seriespill for fotballens to øverste divisjoner for kvinner og menn i uke 18 uten at det isolert sett fører til betydelig økt smitterisiko. Dette er imidlertid ikke sett opp mot åpning innen andre sektorer. Det er mange grupper i samfunnet som er underlagt strenge tiltak og det må gjøres en overordnet vurdering av hvilke grupper det er aktuelt å prioritere å lempe på tiltak for. Jo flere som får lemping av tiltak, jo mer vil den samlede smitterisikoen øke.

Det bør fremdeles være en forutsetning at utøverne og deres støtteapparat er underlagt strenge smittevernprotokoller. FHI mener at tiltakene i dagens smittevernprotokoller i hovedsak kan videreføres. I protokollen er det lagt opp til at antigen hurtigst tas senest 48 timer før kampstart. Størst risikoreduksjon oppnås om utøverne testes jevnlig, for eksempel to ganger i uka. I tillegg kan man med fordel teste før kamp, men da bør testen tas så tett opp mot kampstart som mulig, for eksempel innen 6 timer før. Fordi lag fra områder med lite smitte vil møte lag fra områder med høyere smittespredning, vil risikoen for introduksjon av smitte til laget være til stede. Vi anbefaler derfor å opprettholde testregime for alle lag. I kommuner der det ikke er innført forsterkede tiltak og der treningssentre ellers er åpne, er vår vurdering at styrkerom kan holdes åpne forutsatt at grunnleggende smittevernanbefalinger overholdes. For lag i kommuner med lite smitte/der det ikke er innført forsterkede tiltak kan også bruk av garderober vurderes. Også her er det viktig at grunnleggende smitteverntiltak ivaretas, og at risikoreduserende tiltak vurderes, for eksempel begrenning av antall personer i garderoben samtidig e.l.

b) *Vurdering av åpning for treningskamper innendørs i serier hvor flertallet av utøvere har idretten som yrke på heltid eller deltid, samt for gjenstående kamper i håndball, jfr. oversikt fra NHF/NIF.*

FHI foreslo i besvarelsen av oppdrag 418 at man tre uker etter at det ble åpnet for treningskamper innen toppfotballen gjorde en ny vurdering av åpning for aktivitet for andre grupper toppidrettsutøvere.

Vår vurdering er at det vil være en begrenset smitterisiko ved å åpne for treningskamper innendørs i serier hvor flertallet av utøvere har idretten som yrke på heltid eller deltid. Slik vi forstår er det i denne gruppen kun i de to øverste divisjonene i håndball at serien ikke allerede er avsluttet eller er utenfor sesong. Antallet utøvere i denne gruppen er derfor begrenset (antall utøvere = 952, jfr. oversikt fra NFF). Tilsvarende begrenset risiko vil det være ved å åpne for gjennomføring av seriespill for topphåndball i henhold til nedskalert opplegg for fullføring av serien, jf. brev fra NIF. Som over er dette imidlertid ikke sett opp mot åpning innen andre sektorer. Det er mange grupper i samfunnet som er underlagt strenge tiltak og det må gjøres en overordnet vurdering av hvilke grupper det er aktuelt å prioritere å lempe på tiltak for. Jo flere som får lemping av tiltak, jo mer vil den samlede smitterisikoen øke.

For å sikre en gradvis gjenåpning og for å redusere smittespredningsrisikoen anbefales det at treningskampene gjennomføres mellom lag fra samme geografiske område, for eksempel innen samme region.

Dersom man skal åpne for treningskamper og et begrenset antall serie-/kvalifiseringskamper innen de to øverste divisjonene i håndball for kvinner og menn, er det nødvendig å gi unntak i kapittel 5A og 5B i covid-19-forskriften for deltakelse ved toppidrettsarrangementer også for denne gruppen. Gjennomføring av kamper vil være vanskelig hvis lag fra store deler av landet ikke kan delta.

Dersom det besluttes å gi unntak fra arrangementsbestemmelsene i kapittel 5A og 5B, bør også denne gruppen være underlagt strenge smittevernprotokoller for å redusere risikoen for smittespredning fra områder med mye smitte til områder med lite/ingen smitte. Protokollen bør inneholde et testregime som innebærer jevnlig testing/testing før kamp av utøvere. Det bør også iverksettes tiltak for å redusere kontakt mellom utøvere utenfor trening/kamp, for eksempel ved å redusere kontakt i/stenge garderobes, og tiltak for å redusere risikoen for introduksjon av smitte til gruppen. Protokollene oversendt fra Norges Håndballforbund ble sist oppdatert høsten 2020, og en del av bestemmelsene og anbefalingene i protokollene er utdaterte. Det er derfor behov for gjennomgang og oppdatering av protokollene.

Vurdering av tiltaksnivå og smitteverntiltak i toppidretten, herunder åpning av øvrige seriespill

Vi legger til grunn at denne vurderingen gjelder seriespill i idretter/serier der det ikke allerede har blitt gitt unntak for oppstart av seriespill/treningskamper, jfr. del a og b over. Basert på oversikt oversendt fra NIF er antallet i denne gruppen angitt til omtrent 3000 utøvere.

Regjeringen har lagt til grunn at toppidrettsutøvere skal kunne drive tilnærmet normal idrettsaktivitet på trinn 3. En overordnet strategi for regjeringens gjenåpningsplan er at gjenåpningen skal skje gradvis og kontrollert.

Vi foreslår at det dersom smittesituasjonen tillater det kan vurderes å åpne for treningskamper innen øvrige serier i toppidretten om tre uker (uke 21), og deretter seriestart for denne gruppen etter ytterligere tre uker (uke 24). Dette vil gjelde et begrenset antall utøvere som konkurrerer på høyt nivå innen sin idrett. Det anbefales imidlertid at utøvere i denne gruppen ikke gis unntak fra bestemmelsene i kapittel 5A og 5B i covid-19-forskriften, fordi antallet utøvere som gis unntak da vil bli betydelig. Hvis mange gis unntak vil det kunne redusere den samlede effekten av tiltakspakkene. Fordi disse utøverne i all hovedsak ikke har idretten som yrke, er også risikoen for introduksjon av smitte til gruppen større enn for yrkesutøvere, som i større grad har mulighet til å leve skjermet/med strenge smitteverntiltak.

Toppidrettsutøvere i denne gruppen bør også følge smittevernprotokoller. For at det skal være mulig å gjennomføre aktivitet og forutsatt at det ikke gis unntak fra de strengeste tiltaksnivåene, vurderes det likevel ikke som nødvendig med krav om forsterkede smitteverntiltak på lik linje med tiltakene i toppfotballens smittevernprotokoll.

Folkehelseinstituttets svar er vedlagt i sin helhet.

HelseDirektoratets vurderinger og anbefalinger

HelseDirektoratet er enige i Folkehelseinstituttets smittevernfaglige vurderinger knyttet til oppdraget. Beslutningen om hvilke grupper som eventuelt skal prioriteres foran andre er etter HelseDirektoratets mening primært ikke et helsefaglig spørsmål.

Vurderinger

Vurdering av åpning for seriespill i de to øverste divisjonene i fotball for kvinner og menn

Det er to uker siden det er åpnet opp for treningskamper i de to øverste divisjonene. Erfaringene fra rapport fra Norges Fotballforbund fra 26. april er positive. Med bakgrunn i Folkehelseinstituttets smittevernfaglige vurdering kan det åpnes opp for seriefotball i de to øverste divisjonene i fotball for kvinner og menn. Det er en forutsetning at utøvere og støttepersonell er underlagt strenge smittevernprotokoller. Det er avgjørende at alle lag følger protokollene, da lag fra områder med lav smitte reiser til områder med høyere smitte, f.eks. til Oslo og kommuner underlagt de strenge smitteverntiltakene i covid-19-forskriften kapittel 5A-C.

Det kan være publikum på kampene der den lokale smittesituasjonen tilsier det, i tråd med antallsbegrensningene i covid-19-forskriften § 13a. Kamper i kommuner som har 5A eller 5B-tiltak kan ikke ha publikum til stede. Kommuner omfattet av kapittel 5C skal følge de nasjonale reglene om arrangementer, og kan derfor ha publikum til stede i tråd med § 13a. Covid-19-forskriften må oppdateres på disse områdene. Presisering av forskriftsendringer omtales nedenfor.

Smittevernprotokollene som brukes i dag bør i hovedsak videreføres, men det kan gjøres mindre justeringer. Det anbefales at det testes jevnlig. Andre presiseringer kan være at klubber i områder med lav smitte der treningsstentrene er åpne, kan benytte seg av innendørs treningsfasiliteter og garderober hvis lokal smittesituasjon tillater det. Forutsetningen for at toppfotballen skal få mange unntak fra Covid-19-forskriften, er at de må ha strengere tiltak enn befolkningen for øvrig. Disse punktene om smittevernprotokollene er kommunisert til Norges Fotballforbund.

Vurdering av trening, treningskamper innendørs og seriespill for topphåndball

Vi viser til ønske fra norsk idrett og Norges Håndballforbundet om å få gjennomføre 8-11 sluttspills-, serie- eller kvalikkamper. I tillegg gjennomføring av 12 treningskamper i forkant av disse kampene. Kampene starter tidligst 15. mai og varer ut mai, noen kvalikkamper kan strekke seg litt ut i juni.

HelseDirektoratet er enige med Folkehelseinstituttet om at det isolert sett trolig er begrenset smitterisiko ved å gjennomføre et avgrenset antall kamper i topphåndball. Men at dette bør vurderes opp mot lettelser på andre områder og innenfor andre sektorer.

Det kan gjennomføres 8-11 sluttspills-, serie- eller kvalikkamper for å få avslutte sesongen. For å redusere risikoen for smittespredning ved treningskampene anbefales det at treningskampene gjennomføres mellom lag fra samme geografiske område. For å få dette til, må covid-19-forskriften endres på disse områdene under Kap 5A og B, slik at lag fra kommuner omfattet av de strenge smitteverntiltakene også kan avholde slike kamper. Presisering av forskriftsendringer omtales nedenfor.

I forbindelse med oppdraget er HelseDirektoratet blitt orientert om smittevernprotokollene for kamper og trening for topphåndballen. Protokollene ble sist revidert i august respektive november 2020 og må oppdateres i henhold til gjeldende anbefalinger fra myndighetene. Folkehelseinstituttet mener at det bør inneholde et testregime som innebærer jevnlig testing/testing før kamp av utøverne, HelseDirektoratet er enige i dette. Det bør også iverksettes tiltak for å redusere kontakt mellom utøverne utenfor trening/kamp, for eksempel ved å begrense bruk av/stenge garderober, og tiltak for å redusere risikoen for introduksjon av smitte til gruppen. Det er spilt inn en flere oppfølgingspunkter til Norges Håndballforbund, for å forsterke smittevernprotokollene.

Vurdering av tiltaksnivå og smitteverntiltak i toppidretten, herunder åpning av øvrige seriespill

Innenfor den eksisterende definisjonen av toppidrett kan toppidrettsutøvere trene som normalt, herunder kan utøvere i Post-Nord ligaen trene nasjonalt, samt i kommuner omfattet av covid-19-forskriften kapittel 5B og C. I kommuner omfattet av covid-19-forskriften kapittel 5A er det kun tillatt med organisert trening for utøvere i de to øverste divisjonene for kvinner og menn i fotball. Det bør ikke gis flere unntak for kapittel 5A, Post-Nord ligaen kan da ikke trene i 5A.

HelseDirektoratet er enige med Folkehelseinstituttets vurderinger om at øvrige serier i toppidretten kan åpne for treningskamper kan vurderes om tre uker. Dette vil gjelde et begrenset antall utøvere som konkurrerer på høyt nivå innen sin idrett. Det frarådes imidlertid at utøvere i denne gruppen gis unntak fra forbudet mot arrangementer i kapittel 5A og 5B i covid-19-forskriften, fordi antallet utøvere som gis unntak da vil bli betydelig og effekten av

tiltakene i disse kapitlene vil svekkes. Toppidrettsutøverne i denne gruppen bør også følge smittevernprotokoller (som må oppdateres etter gjeldende smittevernsregler.)

Dersom smittesituasjonen tillater det innebærer det at Post Nord-ligaen kan begynne med treningskamper om tre uker. Dersom erfaringene med treningskampene er gode, vil man kunne åpne opp for seriekamper etter ytterligere tre uker. Dette gjelder ikke i kommuner som er omfattet av Kap 5A og 5B.

I kategorien toppidrettsutøvere der flesteparten ikke har idretten som heltidsyrke, er også risikoen for introduksjon av smitte til gruppen større enn for heltidsyrkesutøvere, som i større grad har mulighet til å leve skjermet/med strenge smitteverntiltak.

Utkast til forskriftsendringer

Dersom det skal åpnes for seriespill i de to øverste divisjonene i fotball, bør det gjøres unntak fra dette i covid-19-forskriften kapittel 5A og 5B. Dette kan presiseres i bokstav e i § 16c og bokstav d i § 17b om forbud mot arrangementer. Videre bør det gjøres unntak for treningskamper og seriespill i topphåndball, dersom det skal tillates at disse får gjennomføre et avgrenset antall kamper for å avslutte sesongen. I begge tilfellene bør det presiseres at det ikke er tillatt med publikum til stede på arrangementene.

§ 16c. Forbud mot arrangementer

Det er ikke tillatt å gjennomføre arrangementer, jf. § 13, med unntak av:

- a. Begravelser, bisettelser og seremonier ved grav med inntil 30 personer til stede.
- b. Vielser med kun brudeparet, vigsler og to vitner til stede.
- c. Dåp med kun barnet, foreldrene, prest og inntil to faddere til stede.
- d. Digitale arrangementer med maksimalt fem personer til stede, i tillegg til utøvere og annet nødvendig produksjonspersonell.
- e. Utendørs treningskamper og *seriekamper* i fotballens to øverste divisjoner for kvinner og menn, ~~med kun spillere, støtteapparat og dommere~~ uten publikum til stede.
- f. *Treningskamper og seriespill i topphåndball, uten publikum til stede.*

§ 17b. Forbud mot arrangementer

Det er ikke tillatt å gjennomføre arrangementer, jf. § 13, med unntak av:

- a. Begravelser, bisettelser og seremonier ved grav.
- b. Andre livssynssamlinger og seremonier i tros- og livssynshus, inkludert seremonier ved vielser, dåp og konfirmasjon, med inntil 20 personer til stede.
- c. Digitale arrangementer med maksimalt fem personer til stede, i tillegg til utøvere og annet nødvendig produksjonspersonell.
- d. Utendørs treningskamper og *seriekamper* i fotballens to øverste divisjoner for kvinner og menn, ~~med kun spillere, støtteapparat og dommere~~ uten publikum til stede.
- e. *Treningskamper og seriespill i topphåndball, uten publikum til stede.*

Særlig om representanter fra pressen på toppidrettsarrangementer

Uavhengig av om toppidrettsarrangementer gjennomføres i kommuner omfattet av kapittel 5A-B eller i øvrige kommuner i landet, må reglene om arrangementet i covid-19-forskriften §§ 13-13d følges.

Paragraf 13a setter begrensninger for hvor mange personer det kan være til stede på arrangementer. Hvem som ikke skal regnes med i det totale antallet personer på arrangementet, følger av § 13a fjerde ledd. Bestemmelsen presiserer at følgende grupper ikke skal regnes med i det totale antallet personer som kan være til stede på arrangementet:

- a. ansatte og oppdragstakere som står for gjennomføringen av arrangementer
- b. utøvende kunstnere ved gjennomføring av kulturaktiviteter i regi av en profesjonell aktør
- c. toppidrettsutøvere, støtteapparat og dommere ved gjennomføring av idrettsarrangement
- d. spillere, støtteapparat og dommere ved gjennomføring av seriekamper i toppfotball (fotballserier) som Norges Fotballforbund har besluttet er klare til å følge forbundets smittevernprotokoller utarbeidet i samarbeid med HelseDirektoratet

Utøvere, dommere, støttepersonell og ansatte og oppdragstakere (typisk nødvendig produksjonspersonell, vakter mv.) skal altså ikke telles med i det totale antallet personer som kan være til stede, jf. bokstav c og d i listen over.

Journalister, fotografer og lignende representanter for pressen skal etter bestemmelsen regnes med i det totale antallet personer til stede, ettersom de ikke faller inn under unntakene i fjerde ledd bokstav a-d.

HelseDirektoratet vurderer at det er hensiktsmessig at journalister, fotografer og andre representanter fra pressen unntas fra å regnes med i det totale antallet personer som kan være til stede på et arrangement. Pressen har en viktig rolle i å rapportere og videreformidle hendelser på arrangementer, særlig i en situasjon der man på grunn av antallsbegrensningene ikke kan ha så mange deltakere fysisk til stede som mange ville ønsket. Vi mener videre det bør fremgå tydelig at pressen er unntatt fra å telles med i det totale antallet personer som kan være til stede. HelseDirektoratet anbefaler derfor at det presiseres i § 13a fjerde ledd at journalister, fotografer og lignende representanter fra pressen er unntatt fra å telle med i det totale antallet personer som kan være til stede på arrangementer:

§ 13a. Antall personer som kan være til stede på et arrangement

Selv om kravene til avstand i § 13c blir oppfylt, skal det ikke gjennomføres arrangementer med flere personer som samtidig er fysisk til stede enn:

- a. 10 personer innendørs eller 20 personer utendørs på privat sammenkomst som regulert i § 13 første ledd bokstav f, likevel slik at barn i samme kohort i barnehage eller barneskole kan møtes med et nødvendig antall voksne personer som tilretteleggere.
- b. 10 personer på innendørs arrangement som regulert i § 13 første ledd bokstavene a til e, likevel
 1. 100 personer hvor alle i publikum sitter på faste, tilviste plasser.
 2. 50 personer på idretts- og kulturarrangement for utøvere under 20 år som tilhører samme kommune.
- c. 200 personer på utendørs arrangement som regulert i § 13 første ledd bokstavene a til e, likevel 600 personer hvor alle i publikum sitter på faste, tilviste plasser.

Ved arrangementer hvor det er mer enn 200 personer til stede samtidig, skal de som er til stede fordeles i grupper med inntil 200 personer. Det skal hele tiden være minst to meter avstand mellom gruppene.

Grupper med inntil 200 personer kan skiftes ut i løpet av arrangementet, dersom det gjøres på en smittevernfaglig forsvarlig måte og det ikke er kontakt mellom dem

Følgende personer skal ikke regnes med i det totale antallet personer som kan være til stede på arrangementet:

- a. ansatte og oppdragstakere som står for gjennomføringen av arrangementer
- b. utøvende kunstnere ved gjennomføring av kulturaktiviteter i regi av en profesjonell aktør
- c. toppidrettsutøvere, støtteapparat og dommere ved gjennomføring av idrettsarrangement
- d. spillere, støtteapparat og dommere ved gjennomføring av seriekamper i toppfotball (fotballserier) som Norges Fotballforbund har besluttet er klare til å følge forbundets smittevernprotokoller utarbeidet i samarbeid med HelseDirektoratet.
- e. *journalister, fotografer og lignende representanter fra pressen som er nødvendig for å sikre pressedekning av arrangementet.*

Ved arrangementer angitt i § 13c tredje ledd bokstav f inngår alle som er til stede, inkludert utøvere og støtteapparat, i beregningen av det totale antallet personer

Konklusjon

- Beslutningen om hvilke grupper som eventuelt skal prioriteres foran andre er etter HelseDirektoratets mening primært ikke et helsefaglig spørsmål.
- Under forutsetning av at utøvere og støttepersonell er underlagt strenge smittevernprotokoller, kan det åpnes opp for seriefotball i de to øverste divisjonene i fotball for kvinner og menn. Dette krever at det gis unntak fra arrangementsforbudet i covid-19-forskriften kapittel 5A og 5B, jf. § 16c og § 17b.
- Under forutsetning av at smittevernprotokollene for håndball oppdateres, kan det gjennomføres et begrenset antall trenings- og avsluttende seriekamper (12 og 8-11) i topphåndballen. Treningskampene bør gjennomføres mellom lag fra samme geografiske område. For å få dette til, må covid-19-forskriften oppdateres for at det skal være tillatt å spille slike kamper i kommuner omfattet av kapittel 5A og B, jf. § 16c og § 17b.
- Øvrig seriespill innen toppidrett kan starte med treningskamper om tre uker og seriekamper om ytterligere tre uker dersom smittesituasjonen tillater det, herunder Post-Nord ligaen. Det frarådes imidlertid at utøvere i denne gruppen gis unntak fra bestemmelsene om forbud mot arrangementer i kapittel 5A og 5B i covid-19-forskriften, fordi antallet utøvere som gis unntak da vil bli betydelig og effekten av den samlede tiltakspakken i disse kapitlene vil svekkes. Det frarådes også å gi ytterligere unntak fra forbudet mot organiserte idretts- og fritidsaktiviteter i kapittel 5A, jf. § 16g.
- Det anbefales en presisering i covid-19-forskriften § 13a fjerde ledd om at journalister, fotografer og andre representanter fra pressen som er nødvendige for å sikre pressedekning av arrangementet ikke skal telles med i det totale antallet personer som kan være til stede.

Utkast til oppdrag 435 – vurdering av gjenåpning av seriespill og treningskamper, samt av tiltaksnivået i toppidretten.

Helse- og omsorgsdepartementet viser til beslutning om å åpne for treningskamper utendørs i de to øverste divisjonene i fotball for kvinner og menn fra og med 16. april. Treningskampene skal gjennomføres med minst mulig geografisk mobilitet og med ekstra tiltak ved enkeltkamper hvor flere og lengre reiser ikke er til å unngå, samt under forutsetning av at det sikres etterlevelse av smittevernprotokoller.

Helse- og omsorgsdepartementet ber Helsedirektoratet i samråd med Folkehelseinstituttet, basert på erfaringer fra treningskampene i de to øverste divisjonene i fotball for kvinner og menn, herunder vurdering av etterlevelse av smittevernprotokollene, og en oppdatert vurdering av smittesituasjonen om følgende:

- a) En vurdering av om det andre helg i mai (uke 18) kan åpnes for seriespill i de to øverste divisjonene i fotball for kvinner og menn, ev. når det i tilfellet kan skje og eventuelle behov for justeringer i smitteverntiltak.*
- b) En vurdering av om det kan åpnes for treningskamper innendørs i serier hvor flertallet av utøverne har idretten som yrke på heltid eller deltid, samt under hvilke vilkår og smitteverntiltak dette kan skje og om mulig tidspunkt for åpning. Særlig bes i første omgang vurdert åpning for gjennomføring av seriespill for topphåndball i henhold til nedskalert opplegg for fullføring av serien, jf. vedlagte brev fra NIF.*

Vi ber også om en samlet vurdering av tiltaksnivå og smitteverntiltak i toppidretten, herunder åpning av øvrige seriespill. Det er lagt til grunn at toppidrettsutøvere skal kunne drive tilnærmet normal idrettsaktivitet på trinn 3 i regjeringens plan for gradvis gjenåpning. Vi ber med utgangspunkt i dette om en videre framdrift i gjenåpningen av seriespill.

Vi ber om utkast til eventuelle forskriftsendringer.

Vi viser forøvrig til oppdrag nr. 432 om vurdering av de nasjonale smitteverntiltakene og iverksetting av trinn 2 i regjeringens plan for gradvis gjenåpning der øvrig organisert idrettsaktivitet følges opp og ses i sammenheng med øvrig fritidsaktivitet.

Frist er satt til tirsdag 27. april kl. 12:00

Kontaktpersoner er Vigdis Rønning vr@hod.dep.no og Vegard Pettersen vp@hod.dep.no

Vedlegg: Brev fra NIF av 20. april 2021

Folkehelseinstituttets vurdering

Bakgrunn

I [ukerapporten for uke 15 \(FHI\)](#) fremgår det at smittespredningen er synkende i det meste av landet, men at det fortsatt er stor ulikhet i hvordan epidemien rammer landets kommuner. Oslo og en rekke andre kommuner på Østlandet har stått for majoriteten av tilfellene over lengre tid, og det er i mange av disse kommunene fremdeles innført svært strenge tiltak.

Gjeldende nasjonale anbefalinger innen toppidrett er at trening kan gjennomføres som normalt, både utendørs og innendørs. Toppidretsarrangementer, med unntak av seriespill, er tillatt så lenge de følger de nasjonale retningslinjene for arrangement. Selv om seriespill er stanset, er det åpnet for utendørs treningskamper i fotballens to øverste divisjoner for kvinner og menn, med kun spillere, støtteapparat og dommere til stede.

Det er nylig gjort endringer i Kapittel 5A i Covid-19-forskriften, slik at toppidretten ikke omfattes av forbud mot organisert treningsaktivitet. I tillegg er det gitt unntak fra arrangementsbestemmelsene i kapittel 5A og 5B for utøvere som tilhører fotballens to øverste divisjoner for kvinner og menn, slik at de kan spille treningskamper.

a) *Vurdering av oppstart av seriespill for fotballens to øverste divisjoner for kvinner og menn i uke 18*

Det er kun to uker siden det ble åpnet for treningskamper for de to øverste divisjonene i fotball for kvinner og menn, og det er fremdeles tidlig å gjøre en vurdering basert på erfaring fra denne perioden. NFFs rapport angir at det i perioden 16.-25.april er blitt gjennomført 52 treningskamper, uten vesentlige avvik eller hendelser og uten påviste smittetilfeller.

Å åpne for seriespill vil innebære noe mer mobilitet, fordi lagene vil konkurrere mot lag fra hele landet. Utøverantallet er imidlertid begrenset og utøverne og deres støtteapparat er underlagt strenge smittevernprotokoller, noe som samlet sett reduserer smitterisikoen.

På bakgrunn av den nasjonale smittesituasjonen med redusert smittespredning de siste ukene og NFF's rapport som angir at perioden med treningskamper har blitt gjennomført uten smittetilfeller/vesentlige avvik, er vår vurdering at det vil være mulig å åpne for seriespill for fotballens to øverste divisjoner for kvinner og menn i uke 18 uten at det isolert sett fører til betydelig økt smitterisiko. Dette er imidlertid ikke sett opp mot åpning innen andre sektorer. Det er mange grupper i samfunnet som er underlagt strenge tiltak og det må gjøres en overordnet vurdering av

hvilke grupper det er aktuelt å prioritere å lempe på tiltak for. Jo flere som får lemping av tiltak, jo mer vil den samlede smitterisikoen øke.

Det bør fremdeles være en forutsetning at utøverne og deres støtteapparat er underlagt strenge smittevernprotokoller. FHI mener at tiltakene i dagens smittevernprotokoller i hovedsak kan videreføres. I protokollen er det lagt opp til at antigen hurtigst tas senest 48 timer før kampstart. Størst risikoreduksjon oppnås om utøverne testes jevnlig, for eksempel to ganger i uka. I tillegg kan man med fordel teste før kamp, men da bør testen tas så tett opp mot kampstart som mulig, for eksempel innen 6 timer før. Fordi lag fra områder med lite smitte vil møte lag fra områder med høyere smittespredning, vil risikoen for introduksjon av smitte til laget være til stede. Vi anbefaler derfor å opprettholde testregime for alle lag. I kommuner der det ikke er innført forsterkede tiltak og der treningssentre ellers er åpne, er vår vurdering at styrkerom kan holdes åpne forutsatt at grunnleggende smittevernanbefalinger overholdes. For lag i kommuner med lite smitte/der det ikke er innført forsterkede tiltak kan også bruk av garderober vurderes. Også her er det viktig at grunnleggende smitteverntiltak ivaretas, og at risikoreducerende tiltak vurderes, for eksempel begrensning av antall personer i garderoben samtidig e.l.

b) *Vurdering av åpning for treningskamper innendørs i serier hvor flertallet av utøverne har idretten som yrke på heltid eller deltid, samt for gjenstående kamper i håndball, jfr. oversikt fra NHF/NIF.*

FHI foreslo i besvarelsen av oppdrag 418 at man tre uker etter at det ble åpnet for treningskamper innen toppfotballen gjorde en ny vurdering av åpning for aktivitet for andre grupper toppidrettsutøvere.

Vår vurdering er at det vil være en begrenset smitterisiko ved å åpne for treningskamper innendørs i serier hvor flertallet av utøverne har idretten som yrke på heltid eller deltid. Slik vi forstår er det i denne gruppen kun i de to øverste divisjonene i håndball at serien ikke allerede er avsluttet eller er utenfor sesong. Antallet utøvere i denne gruppen er derfor begrenset (antall utøvere = 952, jfr. oversikt fra NFF). Tilsvarende begrenset risiko vil det være ved å åpne for gjennomføring av seriespill for topphåndball i henhold til nedskalert opplegg for fullføring av serien, jf. brev fra NIF. Som over er dette imidlertid ikke sett opp mot åpning innen andre sektorer. Det er mange grupper i samfunnet som er underlagt strenge tiltak og det må gjøres en overordnet vurdering av hvilke grupper det er aktuelt å prioritere å lempe på tiltak for. Jo flere som får lemping av tiltak, jo mer vil den samlede smitterisikoen øke.

For å sikre en gradvis gjenåpning og for å redusere smittespredningsrisikoen anbefales det at treningskampene gjennomføres mellom lag fra samme geografiske område, for eksempel innen samme region.

Dersom man skal åpne for treningskamper og et begrenset antall serie-/kvalifiseringskamper innen de to øverste divisjonene i håndball for kvinner og menn, er det nødvendig å gi unntak i kapittel 5A og 5B i covid-19-forskriften for deltakelse ved toppidrettsarrangementer også for denne gruppen. Gjennomføring av kamper vil være vanskelig hvis lag fra store deler av landet ikke kan delta.

Dersom det besluttes å gi unntak fra arrangementsbestemmelsene i kapittel 5A og 5B, bør også denne gruppen være underlagt strenge smittevernprotokoller for å redusere risikoen for smittespredning fra områder med mye smitte til områder med lite/ingen smitte. Protokollen bør inneholde et testregime som innebærer jevnlig testing/testing før kamp av utøverne. Det bør også iverksettes tiltak for å redusere kontakt mellom utøverne utenfor trening/kamp, for eksempel ved å redusere kontakt i/stenge garderober, og tiltak for å redusere risikoen for introduksjon av smitte til

gruppen. Protokollene oversendt fra Norges Håndballforbund ble sist oppdatert høsten 2020, og en del av bestemmelsene og anbefalingene i protokollene er utdaterte. Det er derfor behov for gjennomgang og oppdatering av protokollene.

Vurdering av tiltaksnivå og smitteverntiltak i toppidretten, herunder åpning av øvrige seriespill

Vi legger til grunn at denne vurderingen gjelder seriespill i idretter/serier der det ikke allerede har blitt gitt unntak for oppstart av seriespill/treningskamper, jfr. del a og b over. Basert på oversikt oversendt fra NIF er antallet i denne gruppen angitt til omtrent 3000 utøvere.

Regjeringen har lagt til grunn at toppidrettsutøvere skal kunne drive tilnærmet normal idrettsaktivitet på trinn 3. En overordnet strategi for regjeringens gjenåpningsplan er at gjenåpningen skal skje gradvis og kontrollert.

Vi foreslår at det dersom smittesituasjonen tillater det kan vurderes å åpne for treningskamper innen øvrige serier i toppidretten om tre uker (uke 21), og deretter seriestart for denne gruppen etter ytterligere tre uker (uke 24). Dette vil gjelde et begrenset antall utøvere som konkurrerer på høyt nivå innen sin idrett. Det anbefales imidlertid at utøvere i denne gruppen ikke gis unntak fra bestemmelsene i kapittel 5A og 5B i covid-19-forskriften, fordi antallet utøvere som gis unntak da vil bli betydelig. Hvis mange gis unntak vil det kunne redusere den samlede effekten av tiltakspakkene. Fordi disse utøverne i all hovedsak ikke har idretten som yrke, er også risikoen for introduksjon av smitte til gruppen større enn for yrkesutøvere, som i større grad har mulighet til å leve skjermet/med strenge smitteverntiltak.

Toppidrettsutøverne i denne gruppen bør også følge smittevernprotokoller. For at det skal være mulig å gjennomføre aktivitet og forutsatt at det ikke gis unntak fra de strengeste tiltaksnivåene, vurderes det likevel ikke som nødvendig med krav om forsterkede smitteverntiltak på lik linje med tiltakene i toppfotballens smittevernprotokoll.

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.